

Kookboek aansluiting DSO-LV

1. Inhoud

1.	Inhoud	1
2.	Integratie	2
2.1.	Doel:	2
2.2.	Scenario's.....	3
2.3.	Recept Integratie	4
2.4.	Aanbevelingen uit de praktijk	4
3.	Aansluiten Aanvragen en meldingen (STAM).....	5
3.1.	Doel:	5
3.2.	Recept	6
3.3.	Aanbevelingen uit de praktijk	6
4.	Toepasbare regels (STTR)	7
4.1.	Doel:	7
4.2.	Recept	8
4.3.	Aanbevelingen uit de praktijk	8
5.	Publiceren van Omgevingsplannen (STOP/TP)	9
5.1.	Doel:	9
5.2.	Aanbevelingen uit de praktijk:	10
5.3.	Recept	10

Deze handreiking beschrijft de mogelijkheden voor het aansluiten van de eigen systemen en applicaties op de DSO landelijke voorziening (DSO-LV). Het tweede hoofdstuk gaat over integratie en de mogelijke scenario's voor organisaties. Deze scenario's zijn algemeen inzetbaar om tot een 'eigen' aansluitstrategie te komen. Hoofdstuk drie en vier behandelen het aansluiten van VTH/Zaaksoftware op DSO-LV en toepasbare regel software op het register toepasbare regels van het digitaal stelsel. Tot slot wordt in hoofdstuk vijf de aansluiting van de plansoftware en de bijbehorende voorbereiding beschreven.

Dit document beschrijft de stappen om aan te sluiten op de landelijke voorziening die functionaliteit voor burgers en bedrijven zal bieden bij het oriënteren of aanvragen van vergunningen of doen van meldingen. Functionaliteit kan alleen maar werken met techniek (aansluitingen) **en** content (bijv. toepasbare regels, omgevingsplannen, juridische regels).

Omdat het programma, het DSO-LV en de softwareleveranciers nog volop aan het ontwikkelen zijn, zal dit document steeds worden bijgewerkt en opnieuw gepubliceerd worden.

2. Integratie

2.1. Doel

Integratie tussen de DSO-LV en de eigen applicaties is van wezenlijk belang voor een succesvolle aansluiting. De digikoppeling zorgt hierbij voor een beveiligde uitwisseling met overheid, de digikoppeling wordt verzorgd door een digikoppeling adapter (DKA) die over het algemeen “draait” binnen Enterprise Servicebus software (ESB). Voor het aansluiten op DSO-LV zijn (meestal) drie DKA aansluitingen benodigd. Het integratie vraagstuk draait dan ook met name om de wijze waarop de aansluiting van de organisatie via de DKA's ingericht wordt.

2.1.1. Relevante begrippen

- **DKA** – (Digikoppeling adapter) Digikoppeling is een set van standaarden voor elektronisch berichtenverkeer tussen overheidsorganisaties. Zoals een brief in een envelop gaat voor verzending, zo gaat een elektronisch bericht in een digitale verpakking. Deze digitale verpakking is Digikoppeling. Na implementatie van Digikoppeling kunt u berichten uitwisselen met alle overheden en aansluiten op vrijwel alle e-overheidbouwstenen.
- **PKI-O** – Het [PKloverheid-certificaat](#) is een computerbestand dat fungeert als een digitaal paspoort. Het bevat gegevens die nodig zijn voor beveiligd internetverkeer. Digitale certificaten zijn een onmisbare schakel in beveiligd internetverkeer.
- **API** – (Application Programming Interface). [API's](#) zorgen ervoor dat softwareprogramma's onderling met elkaar kunnen communiceren door middel van services. Alle functionaliteiten en gegevens van het DSO-loket worden aangeboden als services.
- **API strategie** - De [API-strategie](#) beschrijft de manier waarop de API's op een open en robuuste manier aan de keten en aan iedereen worden aangeboden.

2.1.2. Aansluitdocumenten

[Proces publiceren Omgevingswetbesluiten LVBB DSO –STOP/TP](#)

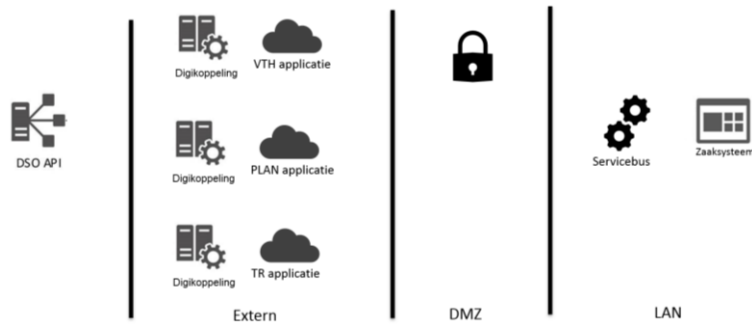
[Proces aansluiten toepasbare regels DSO – STTR](#)

[Proces aansluiten aanvragen en meldingen DSO - STAM](#)

2.2. Scenario's

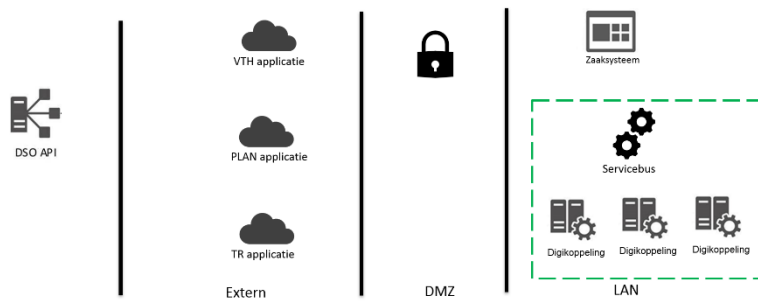
Hieronder worden vier scenario's geschetst waarin de positionering van de DKA centraal staat.

Scenario 1 – DKA als deel van pakket

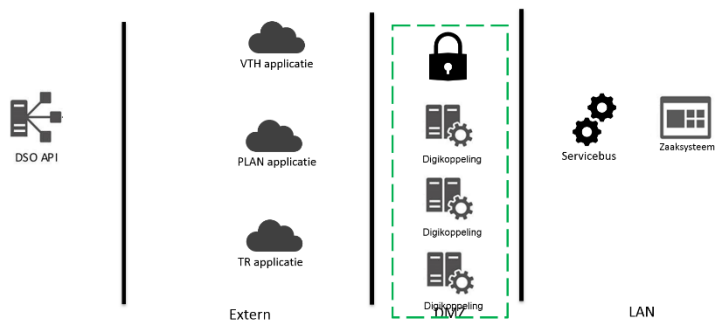
In dit scenario wordt de digikoppeling geïntegreerd in de applicatie die door de softwareleverancier wordt aangeleverd. De DKA wordt afgenomen van de leverancier en in veel gevallen beheerd door de leverancier.

Scenario 2 – DKA in ESB

In dit scenario worden de DKA's binnen de eigen organisatie geïntegreerd gepositioneerd en heeft de organisatie grip op het berichtenverkeer, onderhoud en het testtraject met de landelijke voorzieningen.

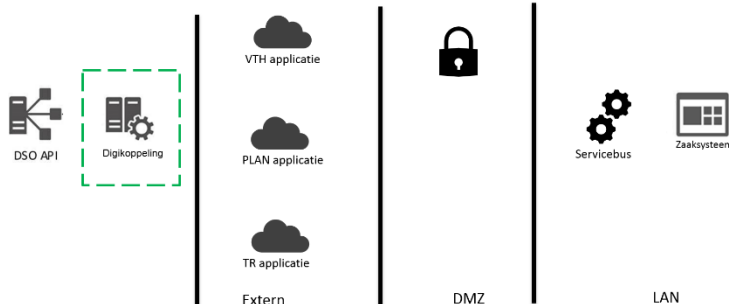
Scenario 3 – DKA in beveiligingslaag

Het is mogelijk om de digikoppeling in de eigen beveiligingslaag te implementeren. Ook hier heeft de organisatie grip op berichtenverkeer, beheer en onderhoud.

Daarnaast kan de beveiligingslaag worden ingezet voor API management om beveiligd uitwisselen van gegevens en documenten tussen interne en externe (cloud) systemen mogelijk te maken.

Scenario 4 – DKA in cloud

Het is mogelijk om de digikoppeling uit de cloud af te nemen. Hierbij wordt de organisatie volledig ontzorgd voor wat betreft de aansluitingen. De hosting, onderhoud en beheer wordt verzorgd door een leverancier, meestal een integratiepartner. Let op: een beveiligingslaag is nog nodig bij uitwisseling van gegevens en documenten tussen interne en externe systemen.

2.3. Recept Integratie

3-4 porties koppelingen | 1 maand voorbereidingstijd | 9 maanden doorlooptijd

2.3.1. Voorbereidingen

- Benoem de benodigde expertise (namen).
- Oriënteren en kiezen van leverancier(s) DKA.
- Beleg een gezamenlijke
- kick off t.b.v. aanschaf en implementatie digikoppeling.

2.3.2. Bereidingswijze

- Bepaal de eigen sourcing (cloud) strategie.
- Kies een strategie voor DKA.
- Ga een overeenkomst aan met leverancier(s).
- Machtig leverancier(s).
- Realiseer aansluitingen met overige partijen.
Zie overige hoofdstukken.

2.3.3. Aanbevelingen uit de praktijk

Ga eerst in gesprek met leveranciers van de eerder genoemde softwarepakketten voordat een DKA wordt aangeschaft.

Per organisatie kan maar 1 leverancier per koppeling worden gemachtigd om de aansluiting te realiseren, dus kies weloverwogen.

Neem in overweging dat data gedeeld moet kunnen worden vanuit de eigen organisatie met bijvoorbeeld ketenpartners en andersom. API-management en beveiligingsbeleid spelen hier een belangrijke rol.

Boodschappenlijst

Expertise

ICT specialist
Beheerder koppelingen
Beheerder certificaten
CIO

Middelen

- Digikoppeling adapter
- Integratie strategie

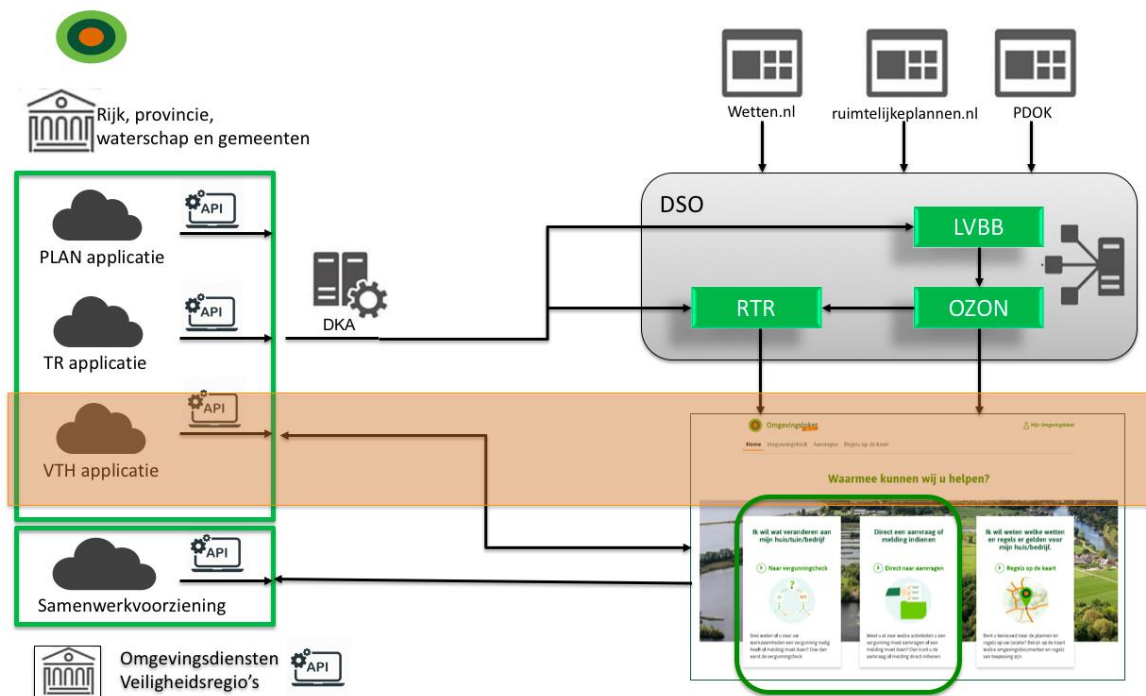
3. Aansluiten Aanvragen en meldingen (STAM)

3.1. Doel

De initiatiefnemer is een staat eenvoudig een melding te doen of vergunning aan te vragen en wordt op de hoogte gehouden van de voortgang van de aanvraag.

Met de invoering van de Omgevingswet, komt de OLO (omgevingsloket Online) als portaal om vergunningen aan te vragen en meldingen doen te vervallen. Daarvoor in de plaats komt het DSO. Organisaties moeten ervoor zorgen dat minimaal het huidige niveau van dienstverlening wordt gehandhaafd. De organisatie (bevoegd gezag) kan een aanvraag of melding ontvangen, behandelen en terugkoppeling van de status aan aanvrager verzorgen. De organisatie kan per activiteit aangeven welke indieningsvereisten gelden en welke vragen gesteld worden bij checken en aanvragen.

De aanvraag kan niet meer “handmatig” worden opgehaald van een FTP server maar via een beveiligde DKA verbinding wordt eerst een “notificatie bericht” gestuurd waarna vervolgens een de DSO-LV API “Ophalen verzoek” kan worden bevroegd voor het verzoek(.xml) en de bijlagen van de aanvraag. Indien gewenst kan een samenwerking met ketenpartners worden gestart via de Samenwerkvoorziening. Integratie van het VTH of Zaaksysteem met deze voorziening maakt het samenwerken efficiënter.

3.1.1. Relevante begrippen

- **STAM** – Standaard Aanvragen en meldingen
- **ZTC** – Zaaktype catalogus
- **iZTC** – Interbestuurlijke zaaktype catalogus
- **OpenZaak** – Zaakgericht werken API in het kader van Common Ground

3.2. Recept

1 portie aansluiting STAM | 1 maand voorbereidingstijd | 3 maanden doorlooptijd

3.2.1. Voorbereidingen

- Benoem de benodigde expertise (namen).
- Stem met inkoop de juiste strategie voor aanbesteding af.
- Bepaal of de aansluiting met het VTH-systeem, zaakstelsysteem of beiden gerealiseerd zal worden.
- Beleg een gezamenlijke kick-off met betrokkenen en leveranciers t.b.v. aanschaf en implementatie.

3.2.2. Bereidingswijze

- Bepaal de sourcing (cloud) strategie van de organisatie..
- Kies een strategie voor DKA.
- Ga een “voorlopige” overeenkomst aan met de VTH-leverancier.
- Stem de rol van het zaakstelsysteem af met de leverancier en Enterprise architect in de organisatie.
- Machtig leverancier(s) op het DSO-portaal.
- Stem de zaaktypen af met de eigen organisatie en de ketenpartners. iZTC is een handige hulpmiddel
- Realiseer aansluitingen met overige partijen.
- Pas het eventuele nieuwe systeem aan qua processen, sjablonen, rapportages etc.
- Stem het werkproces opnieuw af binnen je organisatie..
- Zorg voor een goede voorbereiding op samenwerking in de Keten met ketenpartners op procesniveau en techniek.

Boodschappenlijst

Expertise

Vergunningverlener
Toezicht en handhaving
VTH-leverancier
Zaakstelsysteemleverancier
Integratiepartner

Middelen

- VTH applicatie
- Digikoppeling
- Indieningsvereisten

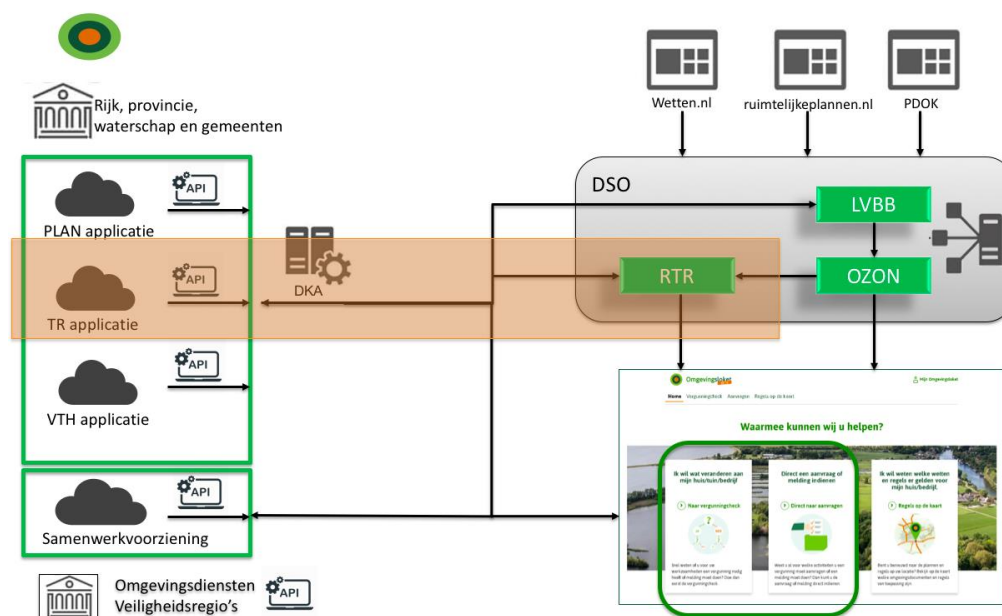
3.3. Aanbevelingen uit de praktijk

- Bespreek met inkoop en accountmanagement de wijze waarop aanbesteding van VTH-software uitgesteld kan worden en het huidige contract met leverancier ca. twee jaar verlengd.
- Eis een hybride oplossing van de VTH-leverancier, waarbij aanvragen uit DSO-LV al in 2020 ontvangen kunnen worden en aanvragen uit OLO nog tot in 2021 afgehandeld kunnen worden.
- Indien er aanbesteedt moet worden, zorg dat u voorbereid bent met de huidige leverancier om de periode voor en na 1/1/2021 te overbruggen (hybride).
- Als het ontvangen van aanvragen per 1/1/21 niet mogelijk blijkt, maak dan afspraken met de Omgevingsdienst zodat zij de aanvragen kunnen ontvangen.
- Betrek ook de zaakstelsysteemleverancier bij het zoeken van de optimale oplossing.
- Stem met de afdeling dienstverlening af voor welke topactiviteiten toepasbare regels gemaakt zal worden.
- Indien u zelf geen toepasbare regels hebben om de STAM-koppeling te testen, kopieer een set regels uit het register toepasbare regels en levert het onder de eigen OIN aan, aan het DSO-LV.

4. Toepasbare regels (STTR)

4.1. Doel

Voor het registreren van toepasbare regels is het koppelen van het lokale regelbeheersysteem van het bevoegd gezag aan de Toepasbare regel API van het DSO-LV noodzakelijk. Toepasbare regels slaan overheden op in het Register toepasbare regels van het digitaal stelsel. De regels zijn zo “uitvoerbaar” in de vergunningscheck en aanvraag in het Omgevingsloket. Alleen regels die voldoen aan de standaard (STTR) kunnen overheden uploaden naar het register.

4.1.1. Relevante begrippen

- **STTR** – [Standaard toepasbare regels \(STTR\)](#)
- **RTR** – [Register toepasbare regels](#). Hier worden alle toepasbare regels opgeslagen
- **Functionele structuur** – De functionele structuur is de kapstok voor toepasbare regels en daarmee randvoorwaardelijk voor het aanbieden van toepasbare regels. De functionele structuur bevat een taxonomie die is opgebouwd uit activiteiten.
- **Vragenbomen** – Er kan van juridische tekst toepasbare regels gemaakt worden door middel van vragenbomen. Deze vragenbomen worden gebruikt in de vergunningcheck in het omgevingsloket om de gebruiker te helpen. Met de vragenbomen kan de gebruiker achterhalen of een activiteit op een bepaalde locatie vergunningplichtig, -vrij is of meldingplichtig, de zgn. conclusie.
- **Indieningsvereisten** – De vastgestelde set aan informatie die nodig is om een vergunningaanvraag in te dienen. Deze informatie kan bestaan uit antwoorden op vragen en bijlagen. Om de indieningsvereisten beschikbaar te maken moeten ook toepasbare regels worden aangeleverd.
- **Activiteit** – Een activiteit is een juridisch relevante handeling, mogelijk met rechtsgevolgen. De activiteiten volgen uit het maken van plannen en het opstellen van juridische regels (vastgelegd

in een Omgevingsdocument en ontsloten via de activiteiten-waardenlijst van STOP) en het maken van toepasbare regels en het opstellen van vragenbomen.

- **Regelbeheerobject** – Een regelbeheerobject heeft een bovenliggende activiteit (parent) en kan het volgende bevatten:
 - een typering, zoals Conclusie en Indieningsvereisten
 - een toestemming, in het geval van Indieningsvereisten: Vergunning of Melding

4.2. Recept

1 portie Toepasbare regels | 1 maand voorbereidingstijd | 12 maanden doorlooptijd

4.2.1. Voorbereidingen

- Benoem de benodigde expertise (namen) .
- Oriënteren en kiezen leveranciers DKA.
- Beleg een gezamenlijke kick-off t.b.v. aanschaf en implementatie.

4.2.2. Bereidingswijze

- Bepaal de eigen sourcing (cloud) strategie.
- Kies een strategie voor DKA.
- Ga overeenkomst aan met leverancier.
- Machtig leverancier(s).
- Realiseer aansluitingen i.c.m. de andere aansluitingen.

4.3. Aanbevelingen uit de praktijk

Volg de VNG [opleiding Toepasbare regels](#).

Ondersteuning voor het maken van toepasbare regels vindt u [hier](#).

Boodschappenlijst

Expertise

Vergunningverlener
Handhaving
Beleidsmaker
Planjurist
Regelbeheer analist
Ketenpartners

Middelen

- Applicatie om toepasbare regels aan te bieden aan het register toepasbare regels.

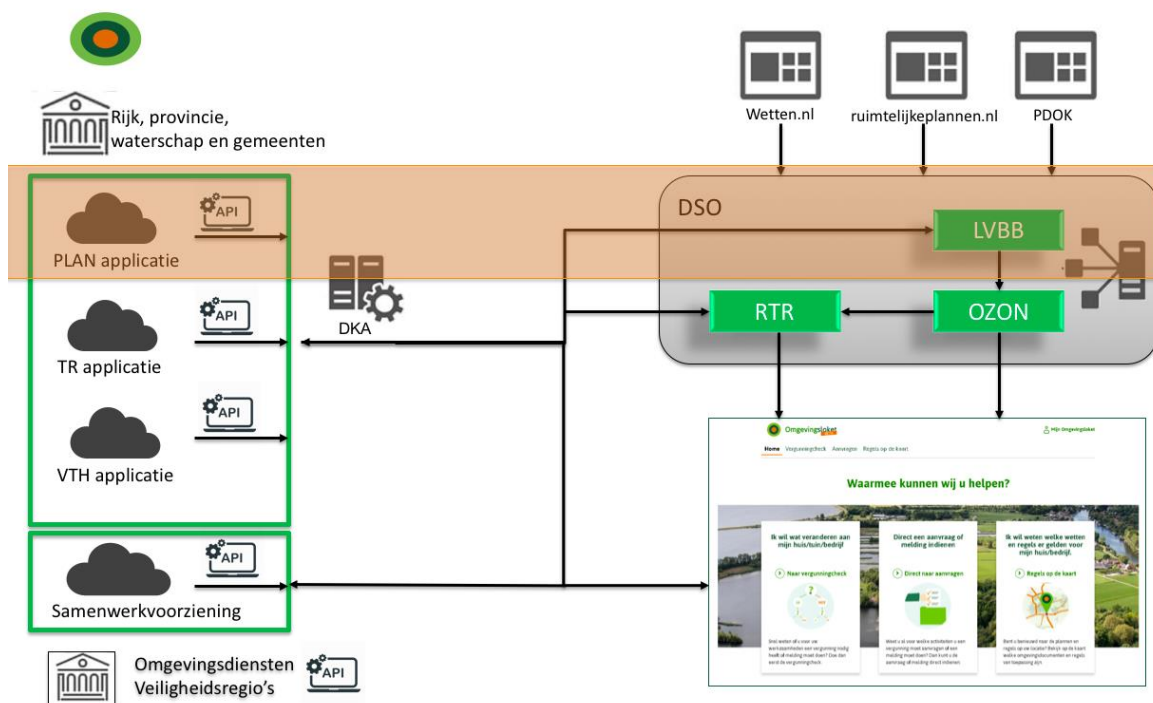
5. Publiceren van Omgevingsplannen (STOP/TP)

5.1. Doel

De organisatie is in staat een omgevingsplan op te stellen, te muteren en te publiceren. Initiatiefnemer kan zich oriënteren op de kaart ([viewer](#)) en beschikt over overzichtelijke plannen, actuele juridische regels en kan selecteren en filteren op activiteiten en overige zoekcriteria ([annotaties](#)).

Nu stelt het bevoegd gezag een of meerdere bestemmingsplannen op voor haar gebied. Met de komst van de omgevingswet beperkt zich dit tot één omgevingsplan. De basis hiervoor komt via de zgn. bruidsschat beschikbaar. Dit zijn de rijksregels die overgedragen worden aan gemeenten die verwerkt zijn in een omgevingsplan. Iedere gemeente begint met dit omgevingsplan dat voor hen klaar staat in OZON.

Om aanpassingen te kunnen doen op dit plan is nieuwe Plansoftware nodig, deze plansoftware zal ook via een DKA aangesloten moeten worden op de LVBB.

5.1.1. Relevante begrippen

- [Casco](#) Omgevingsplan
- [Bruidsschat](#) (rijksregels die gemeenteregels worden)
- [Staalkaarten](#)
- Overzicht [Topactiviteiten](#) VNG
- VNG Bibliotheek Juridische en toepasbare regels voor topactiviteiten door VNG (Casco vulling)
- STOP / TP: **S**tandaard **O**verheids **P**ublicaties

5.2. Aanbevelingen uit de praktijk

- Neem een gerenommeerd adviesbureau/leverancier in de arm
- Neem een actuele gebiedsontwikkeling in de praktijk als voorbeeld om mee te starten.
- Let op: Heb oog voor de relatie tussen juridische en toepasbare regels
- Leer van andere [praktijkproeven](#)

5.3. Recept

1 portie STOP/TP | 1 maand voorbereidingstijd | 4-6 maanden doorlooptijd

5.3.1. Voorbereidingen

- Benoem de benodigde expertise (namen)
- Oriënteren en kiezen leveranciers
- Plansoftware
- Beleg een gezamenlijke kick-off
 - Kies een (werkings)gebied en relevante activiteiten
 - Keuze werken met Casco, deels of niet gebruiken
 - Bepaal de relevante Juridische regels
 - Kies de te implementeren annotaties en waardenlijsten

5.3.2. Bereidingswijze

- Demonstreer de werking van de te implementeren functionaliteit met de DIY demo aan alle (interne) betrokkenen.
- Oriënteer op leveranciers van Plansoftware.
- Oriënteer op welke gebieden/juridische regels geschikt zijn voor een eerste proef aansluiting.

5.3.3. Techniek

- Organiseer een ontwerpssessie met alle benodigde interne expertise incl. leveranciers
- Bepaal een aansluitstrategie (begin klein)
- Stel een integrale activiteitenplan/planning op
- Start met uitvoeren van de aansluiting
- Vier de succesvolle aansluiting!
- Zorg voor borging van het proces en beheer van de aansluiting.

Boodschappenlijst

Expertise

Beleidsmedewerker planvorming
Planjurist
Regelanalist (nieuwe functie)
Geo specialist
Functioneel beheerder DSO (ICT)
Leverancier planapplicatie
Projectleider

Middelen

- Plan applicatie die STOP/TPOD ondersteunt
- Gebied tbv Omgevingsplan
- Juridische regels tbv omgevingsplan